

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE LOPAR ZA RAZDOBLJE 2025.-2029. GODINE

Nositelj izrade: Općina Lopar

Veljača 2026. godine

Sadržaj

PREDGOVOR	4
1. UVOD	5
1.1. DJELOKRUG RADA OPĆINE LOPAR	5
1.2. VIZIJA I MISIJA OPĆINE LOPAR	7
1.2.1. Vizija	7
1.2.2. Misija.....	8
1.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA UPRAVNIH ODJELA	8
2. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA.....	9
Prostor Općine Lopar	10
Stanovništvo	10
Demografija	13
Predškolski odgoj i obrazovanje	13
Zdravstvo i socijalna skrb	14
Sport i rekreacija	15
Organizacije civilnog društva i kultura	16
Poljoprivreda i gospodarstvo	17
Komunalna infrastruktura	18
Turizam u Općini Lopar	19
3. PRIORITETI DJELOVANJA.....	20
Prioritet 1. Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama	20
Prioritet 2. Djeca i mladi u fokusu.....	21
Prioritet 3. Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa ..	21
Prioritet 4. Obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti.....	21
Prioritet 5. Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane	22
Ciljevi održivog razvoja UN Agende 2030:	22
4. PROVEDBA POSEBNIH CILJEVA I PRIORITETA OPĆINA LOPAR	23
5. MJERE ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA	25
Mjera 1. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova	25
Mjera 2. Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju i sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život	26
Mjera 3. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture	27

Mjera 4. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području općine	28
Mjera 5. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi	29
Mjera 6. Osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva za doprinos društveno-ekonomskom razvoju	30
Mjera 7. Poticanje održivog turizma, lokalnog gospodarstva, poljoprivrede i valorizacije lokalnih proizvoda	31
6. SWOT ANALIZA IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA.....	33
7. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE	34
PRILOZI.....	34

PREDGOVOR

Pred Vam je novi, drugi po redu, Provedbeni program Općine Lopar za novo mandatno razdoblje od 2025. do 2029. godine.

U proteklom su razdoblju ostvareni brojni životno važni projekti, građena je društvena, komunalna i javna infrastruktura. Ulagalo se u zdravstvo, predškolsko obrazovanje, školstvo, socijalne programe, protupožarnu zaštitu. Vodila se briga o gospodarskom razvoju, o javnim potrebama u kulturi, sportu, o našoj župnoj zajednici. Veliki broj infrastrukturnih i društveno korisnih projekata ne bi mogli ostvariti da nije bilo konkretnih odobrenih projekata financiranih sredstvima fondova EU, suradnje s resornim ministarstvima Republike Hrvatske, državnim institucijama, Primorsko-goranskom županijom i njenim pripadajućim odjelima i susjednom jedinicom lokalne samouprave.

Iz godine u godinu Općina Lopar se nastoji profilirati u sve uspješniju općinu koja svojim projektima i zahvatima nastavlja trend razvoja i napretka. Naša mala općina nastojala je iskoristiti sve mogućnosti koje se pružaju članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji, a to planiramo i u razdoblju koje slijedi. Provedbenim programom planiramo daljnji razvoj naše općine, i istim se definiraju ključni ciljevi, programi, projekti, i vizija razvoja naše Općine u daljnjem četverogodišnjem razdoblju.

Svjestan da su pred nama još uvijek brojni izazovi u stvaranju bolje sutrašnjice nego što nam je sadašnjica, nemamo pravo posustajati pred preprekama i ne ustrajati u težnji kako stići do željenoga cilja. Ako k tome još uvijek budemo vođeni spoznajom da ćemo do cilja stići lakše zajedno tada će i putovanje biti i ugodnije i sigurnije, stoga negujemo zajedništvo.

Naše najveće blago su upravo ljudi, svaki pojedinac ponaosob i svi zajedno činimo most između prošlosti i budućnosti, negujući duh zajedništva kao zalog zajedničkog napretka u budućnosti.

S tim planovima i nadama, utvrđujemo ključne ciljeve daljnjeg razvoja naše Općine, sa vjerom da zajedničkim snagama pridonesemo izgradnji novog, europskog lica naše Općine Lopar i da svim stanovnicima osiguramo perspektivu boljitka kakvu svi zajedno priželjkujemo.

Vaš, općinski načelnik Općine Lopar
Zdenko Jakuc

1. UVOD

Sukladno članku 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 123/17 i 151/22), **jedinice lokalne samouprave** imaju obvezu izrade i donošenja **provedbenih programa**, provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat.

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave su kratkoročni akti strateškog planiranja koji **opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva**, a odnose se na razdoblje trajanja mandata od 2025. do 2029., a po potrebi mogu se revidirati na godišnjoj razini radi prilagodbe nepredviđenim okolnostima, donosi ga općinski načelnik i to 120 dana od stupanja na dužnost, Provedbeni program priprema se u skladu s Priručnikom o strateškom planiranju koji je izradilo i donijelo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, a mora biti usklađen sa srednjoročnim aktom strateškog planiranja JLS-a.

Obvezni sadržaj kratkoročnih akata strateškog planiranja uređen je Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Provedbeni program Općine Lopar je dokument koji detaljno opisuje razvojne mjere koje su usklađene sa višim aktima strateškog planiranja (Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2022. – 2027. godine, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), a sve kako bi se postigao dugoročno održivi razvoj Općine.

Mjere su najvećim dijelom usmjerene na cilj da zajedničkim snagama pridonesemo izgradnji novog, europskog lica naše Općine Lopar i da svim stanovnicima osiguramo perspektivu boljitka kakvu svi zajedno priželjkujemo izgrađujući našu općinu i stvarajući jednake mogućnosti za sve naše stanovnike.

Provedbeni program uključuje sljedeće elemente:

- **Vizija i ciljevi:** Jasno definirana vizija razvoja općine i konkretni, mjerljivi ciljevi koji se žele postići, uključujući poboljšanje infrastrukture, poticanje razvoja poljoprivrede i malog i srednjeg poduzetništva, razvoj turizma, unaprjeđenje socijalnih usluga, zaštitu okoliša i kulturni razvoj.
- **Prioritetna područja:** Program naglašava ključna područja kojim će se ostvariti svi postavljeni ciljevi
- **Aktivnosti i projekti:** Detaljan popis konkretnih aktivnosti i projekata koji će se provoditi radi ostvarenja postavljenih ciljeva. Za svaki projekt navodi se što se točno planira, u koje vrijeme i na koji način.
- **Vremenski okvir:** Određivanje rokova za provedbu pojedinih aktivnosti i projekata.
- **Financijski plan:** Procjena potrebnih sredstava za provedbu programa te izvori financiranja (proračun općine, fondovi EU, državni fondovi, itd.).
- **Pokazatelji rezultata:** pokazatelji po kojima će se pratiti i ocjenjivati uspješnost provedbe programa.
- **Odgovorne osobe:** Navođenje tijela ili osoba odgovornih za provedbu pojedinih aktivnosti.

U tabličnom prikazu provedbenog programa, koji je sastavni dio tekstualnog dijela provedbenog programa, svaka mjera s ključnim aktivnostima i pokazateljima rezultata detaljno je razrađena u Prilogu I. u kom su jasno naznačene i poveznice s proračunskim programima i aktivnostima.

1.1. DJELOKRUG RADA OPĆINE LOPAR

Djelokrug rada Općine Lopar definiran je Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine br. 33/01, 60/01, 126/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), te Statutom Općine Lopar (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 22/24). Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalne djelatnosti,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu.

Općina Lopar jedinica je lokalne samouprave osnovana Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („N.N.“ br. 86/06., 125/06., 16/07., 95/08., 46/10., 145/10., 37/13., 44/13., 45/13. i 110/15.). Općina u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Službeno glasilo Općine Lopar izlazi pod nazivom „Službene novine Primorsko-goranske županije“.

Tijela Općine Lopar su općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru djelokruga Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom. Način rada općinskog vijeća uređuje se poslovníkom općinskog vijeća. Općinsko vijeće ima devet vijećnika, a vijećnici se biraju na način propisan zakonom. Općinsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika. Općinsko vijeće donosi poslovnik općinskog vijeća i statut Općine, donosi proračun, opće i druge akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, bira i razrješava predsjednika i potpredsjednika općinskog vijeća osniva, bira i razrješuje članove radnih tijela općinskog vijeća, uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih odjela, osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, raspisuje lokalni referendum, obavlja i druge poslove koji su mu zakonom ili drugim propisom stavljeni u djelokrug.

Izvršno tijelo Općine je općinski načelnik. Općinski načelnik bira se na način propisan posebnim zakonom. Općinski načelnik u obavljanju svoje dužnosti zastupa Općinu, predlaže općinskom vijeću donošenje općih i drugih akata iz djelokruga općinskog vijeća i priprema prijedloge općih akata, izvršava i osigurava izvršavanje općih akata općinskog vijeća, utvrđuje prijedlog proračuna Općine, upravlja nekretninama, pokretninama i imovinskim pravima u vlasništvu Općine, upravlja prihodima i rashodima, te obavlja i druge poslove koji su stavljeni u nadležnost općinskog načelnika.

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine br. 45/26) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti ("N.N." br. 3/24.), ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na indeksu razvijenosti. Primorsko-goranska županija razvrstana je u III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema indeksu vrijednosti nalaze u drugoj polovici iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. Općina Lopar razvrstana je u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Provedbeni program za razdoblje 2025.-2029. godine upravo je dokument koji konkretizira kako će Općina Lopar ispunjavati ove svoje nadležnosti i ciljeve u narednom razdoblju.

1.2. VIZIJA I MISIJA OPĆINE LOPAR

Na temelju navedenih analize stanja relevantnih za daljnji razvoj općine Lopar, identificirana je vizija razvoja koja služi za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u srednjoročnom razdoblju do 2029. godine.

1.2.1. Vizija

Vizija razvoja Općine Lopar usklađena je s razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. i Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2022. – 2027. godine, kao i vrijednostima i načelima koje promiče Europska unija u novom programskom razdoblju 2021. – 2027.

Vizija razvoja Općine Lopar za mandatno razdoblje 2025.-2029. godine polazi od zakonom definiranog djelokruga poslova koje obavlja kao jedinica lokalne samouprave: uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, briga o djeci, socijalna skrb, primarna zdravstvena zaštita, predškolski odgoj i obrazovanje, kultura i sport, zaštita i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet na svome području.

Lopar je prepoznatljiva i prosperitetna otočna zajednica koja svoj razvoj temelji na očuvanom prirodnom prostoru, održivom turizmu, visokoj kvaliteti života i snažnom lokalnom identitetu. Kao poželjno mjesto za život, rad i posjet, Lopar uspješno povezuje tradiciju, inovacije i odgovorno upravljanje resursima, stvarajući sigurno, uključivo i održivo okruženje za sadašnje i buduće generacije.

Sukladno analizi stanja i odabiru prioriteta, njeno ostvarenje planirano je kroz realizaciju razvojnih mjera, aktivnosti i projekata financiranih vlastitim i drugim sredstvima.

Općina Lopar - tradicionalna općina modernih pogleda usmjerenih prema svakom pojedincu kao glavnoj okosnici kulturnog identiteta i gospodarskog prosperiteta temeljenog na poljoprivredi, gospodarstvu i turizmu.

1.2.2. Misija

Misija Općine Lopar je stvarati poticajno, uključivo i održivo okruženje za život, rad i razvoj svih stanovnika, kroz odgovorno upravljanje prirodnim i prostornim resursima te kontinuirano unaprjeđenje komunalne, društvene i gospodarske infrastrukture. Polazeći od posebnosti otočnog prostora, Općina Lopar nastoji očuvati svoj prirodni, krajobrazni i kulturni identitet te osigurati ravnotežu između gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i potreba lokalne zajednice.

Zajedničkim djelovanjem javnog, privatnog i civilnog sektora stvaramo uvjete za razvoj održivog i kvalitetnog turizma koji poštuje prostor, tradiciju i lokalne vrijednosti, istodobno doprinoseći gospodarskoj stabilnosti i povećanju kvalitete života stanovnika. Naša je zadaća jačati otpornost otočne zajednice, poticati demografsku obnovu, razvoj poduzetništva i novih prilika za zapošljavanje te osigurati dostupne i kvalitetne javne usluge za sve generacije.

Vođeni načelima održivosti, solidarnosti i odgovornosti prema budućim naraštajima, gradimo suvremenu europsku općinu prepoznatljivu po očuvanom prostoru, visokoj kvaliteti života, gostoljubivosti i uspješnom povezivanju tradicije s inovacijama.

1.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA UPRAVNIH ODJELA

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojena su dva odjela i to Upravni odjel za financije i komunalni sustav i Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti. U Upravnom odjelu za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti ustrojavaju se Odsjek za opće poslove i investicije, Odsjek za prostorno planiranje i gospodarstvo te Odsjek za društvene djelatnosti. U Upravnom odjelu za financije i komunalni sustav kao unutarnje ustrojstvene jedinice ustrojavaju se Odsjek za financije i Odsjek za komunalni sustav.

Trgovačka društva kojima je osnivač i suvlasnik Općina Lopar važna su za zapošljavanje, znatno pridonose cjelokupnoj gospodarskoj aktivnosti i pružaju usluge od javnog interesa s osobinama javnog dobra. Unatoč svom specifičnom karakteru, ona moraju prilagoditi svoju organizaciju i poslovanje izazovu konkurencije te učinkovito poslovati, a sve u skladu s principima tržišnog natjecanja. Komunalno poduzeće Lopar vrutak d.o.o., Lopar 381a, Lopar u 100-postotnom je vlasništvu Općine Lopar. Komunalno društvo Loparko d.o.o. postaje dio društva VODOVOD HRVATSKO PRIMORJE d.o.o. gdje je Općina Lopar sudjeluje sa udjelom od 3,36 % temeljnog kapitala Društva.

Ustanova u kulturi Centar za kulturu i sport Lopar proračunski je korisnik Općine Lopar, temeljem Odluke o sustavu glavne knjige riznice Općine Lopar i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice usvojene na sjednici Općinskog vijeća 20.prosinca 2016. godine, kada sve knjigovodstvene i računovodstvene poslove preuzima Općina Lopar.

Turistička zajednica Općine Lopar je organizacija koja djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta, a osnovana je radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezanih s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini Općine Lopar. Osnivač Turističke zajednice općine Lopar je Općina Lopar.

Prihodi Turističke zajednice Općine Lopar:

1. Prihodi turističke pristojbe: sukladno Zakonu o turističkoj pristojbi (NN 52/2019) uplaćena sredstva turističke pristojbe raspoređuju se na sljedeći način: 1% sredstava Hrvatskom crvenom križu, 3,5 % sredstava na poseban račun HTZ-a za razvojne projekte i programe kreiranja novih turističkih programa na turistički nedovoljno razvijenim područjima (Fond za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent), 2 % sredstava na poseban račun HTZ-a za projekte i programe udruženih turističkih zajednica (Fond za udružene turističke zajednice), a preostala sredstva raspoređuju se:
65 % sredstava lokalnoj turističkoj zajednici, od čega se 30 % sredstava doznačuje općini ili gradu na području kojih je osnovana, za poboljšanje uvjeta boravka turista
15 % sredstava regionalnoj turističkoj zajednici i
20 % sredstava HTZ-u
2. Prihodi od turističke pristojbe u nautičkom turizmu
3. Prihodi od turističke članarine
4. Prihodi iz proračuna Općine Lopar
5. Prihodi od sustava turističkih zajednica
6. Prihodi od EU fondova
7. Ostali prihodi – sponzorstva i donacije

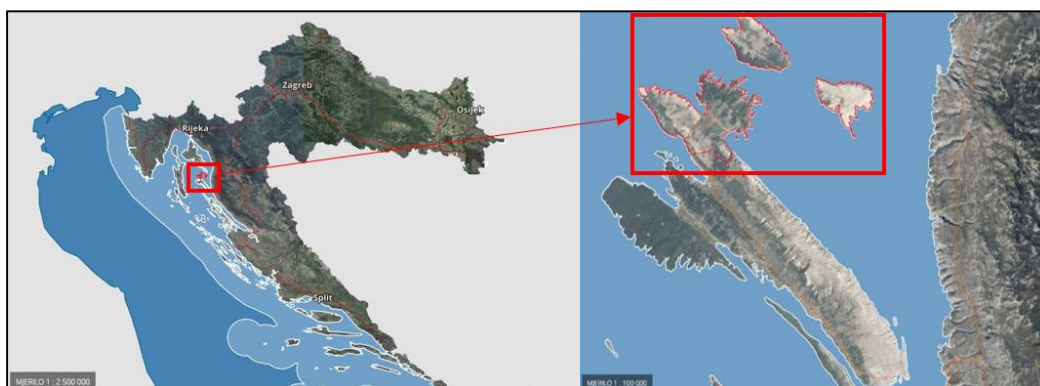
2. OPIS RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA

Iz godine u godinu Općina Lopar nastoji svojim projektima i zahvatima doprinijeti trendu razvoja i napretka svojih naselja i uvjeta života svojih mještana, a to planira činiti i u sljedećem provedbenom razdoblju. Aktivnosti Općine Lopar usmjerene su na učinkovito upravljanje dostupnim resursima koji udovoljavaju temeljnim kriterijima dugoročnog održivog razvoja uz očuvanje prirodnih vrijednosti i kulturnog identiteta.

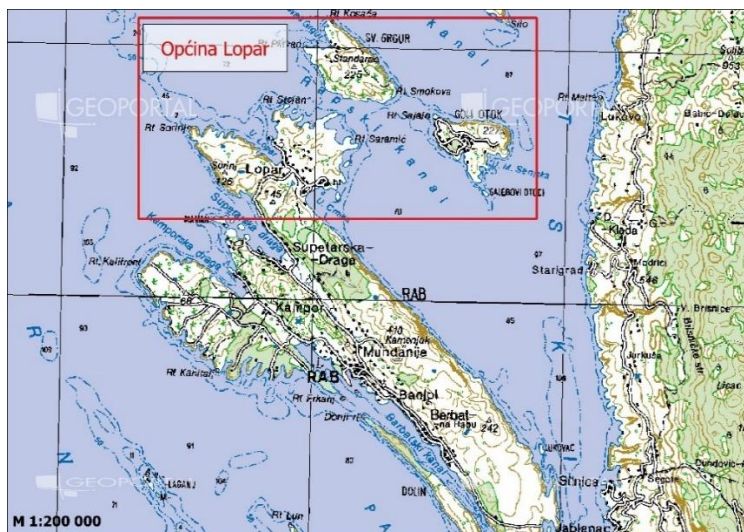
Analizom postojećeg stanja u Općini Lopar, utvrditi će se prioriteti djelovanja, temeljem podataka o društvenim, gospodarskim i infrastrukturnim pokazateljima, te će se temeljem tih pokazatelja odrediti mjere čije je provođenje potrebno za realizaciju utvrđenih posebnih ciljeva.

Prostor Općine Lopar

Općina Lopar smještena je na sjevernom dijelu otoka Raba u Primorsko-goranskoj županiji, a zauzima površinu od 177,53 km². Općina obuhvaća poluotok Lopar i otoke Sveti Grgur i Goli otok, a u Općini se nalazi samo jedno naselje Lopar. Ukupna površina općine je 17.753 ha, od čega je 2.643 ha kopneni dio, dok 15.110 ha pripada morskom dijelu općine. Općina Lopar direktno je povezana lukama Melak i San Marino s otokom Krkom, otokom Sveti Grgur i Golim otokom. Veći broj prometnih linija povezani su s jugoistočnim krajem otoka Raba, s trajektnom lukom Mišnjak. Otok Rab je povezan redovnim autobusnim linijama koje voze svakodnevno sa Zagrebom i Rijekom, a u ljetnim mjesecima i s Varaždinom. Najbliža zračna luka nalazi se na otoku Krku. Zbog svog povoljnog geografsko-turističkog položaja, najveći izvor prihoda u Općini Lopar dolazi iz tercijarnih djelatnosti, odnosno turizma.

Slika 1: Položaj Općine Lopar na karti Republike Hrvatske

Slika 2: Prikaz položaja Općine Lopar na topografskoj karti RH u mjerilu 1:200 000

Stanovništvo

Demografske mjere kojima Općina Lopar nastoji dodatno utjecati na poboljšanje demografskog stanja područja, olakšati život građanima te podići kvalitetu života građana su:

- pravo na pomoć za novorođeno dijete imaju roditelji koji su u tekućoj kalendarskoj godini dobili dijete, kao i posvojitelji djece bilo koje dobi i to za: 1. i 2. dijete u iznosu od 1.500,00 EUR, 3.

dijete u iznosu od 3.000,00 EUR te za 4. i svako sljedeće rođeno ili posvojeno dijete u iznosu od 5.000,00 EUR

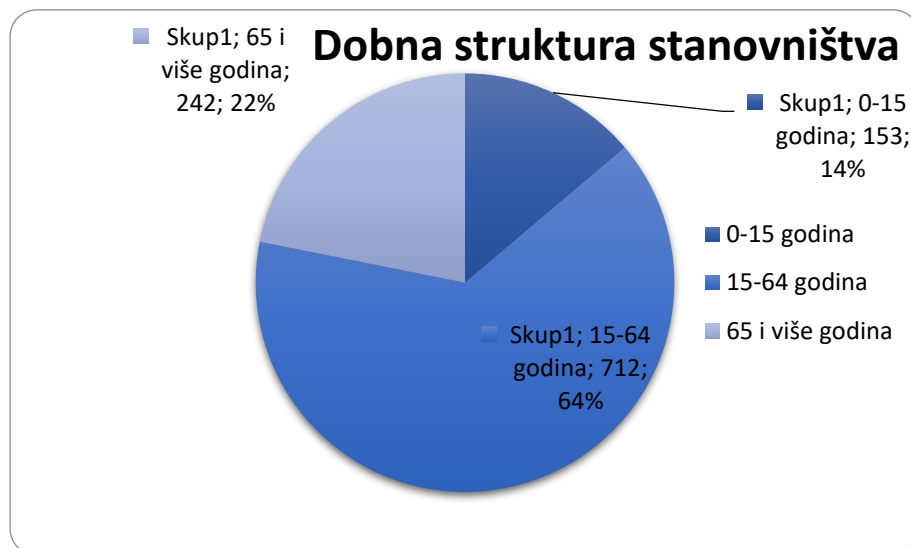
- jednokratna novčana pomoć (korisniku se isplaćuje godišnje do 1.000,00 EUR)
- pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja
- pravo na prigodni poklon za blagdane za umirovljenike
- pravo na pomoć osobama s utvrđenim invaliditetom
- pravo na pomoć u financiranju troškova smještaja u psihijatrijskoj bolnici, ustanovama socijalne skrbi i domu za starije i nemoćne
- pravo na pomoć za podmirenje troškova lijekova
- pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova (u iznosu od 400,00 EUR za svakog umrlog s prebivalištem u Loparu koji će biti sahranjen na mjesnom groblju u Loparu)
- pravo na potporu za medicinski potpomognutu oplodnju (u iznosu od 1.000,00 EUR godišnje)
- pravo na korištenje besplatnog javnog prijevoza za učenike i studente
- financiranje marende i produženog boravka za učenike osnovnih škola (Odluka o financiranju Programa Produženog boravka i školske prehrane u produženom boravku – „Službene novine Primorsko-goranske županije“ br. 42/23)
- pravo na pomoć za fakultetsko obrazovanje izvan mjesta stanovanja
- pravo na pomoć za troškove prijevoza roditelju ili skrbniku u Domove socijalne skrbi
- Općina Lopar financira puni iznos mjesečne (ekonomske) cijene za Dječji vrtić „Pahuljica“ za: 10 satni program i druge programe u skladu sa potrebama djece i zahtjevima roditelja prema broju djece s područja Lopara (Odluka o financiranju dječjeg vrtića Pahuljica Rab – „Službene novine Primorsko-goranske županije“ br. 42/23)
- Općina Lopar sufinancira radne bilježnice za sve osnovnoškolce sa prebivalištem u općini

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine Općina Lopar, u 2021. godini živjelo je 1.107 stanovnika, što predstavlja 0,42% ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije.

Prosječna starost stanovništva u 2021. godini iznosila je 42,6 godina, a indeks starenja¹ 130,7. Što se tiče dobne strukture stanovništva, 64% je u skupini radno sposobnog stanovništva. Prethodni pokazatelj nudi mogućnost pozitivnog razvoja demografskog stanja i slike Općine Lopar. Međutim, zabrinjava podatak koji je vidljiv iz grafikona 1. Manji je postotak mladog stanovništva u odnosu na staro – stanovništva do 15 godina je 14%, a stanovništva iznad 65 godina je 22%. Najviše je kućanstava sa dva člana (27%). Prosječan broj osoba u kućanstvima iznosi 2,61 osobe.

Grafikon 1: Dobna struktura stanovništva

¹Indeks starenja jest postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina

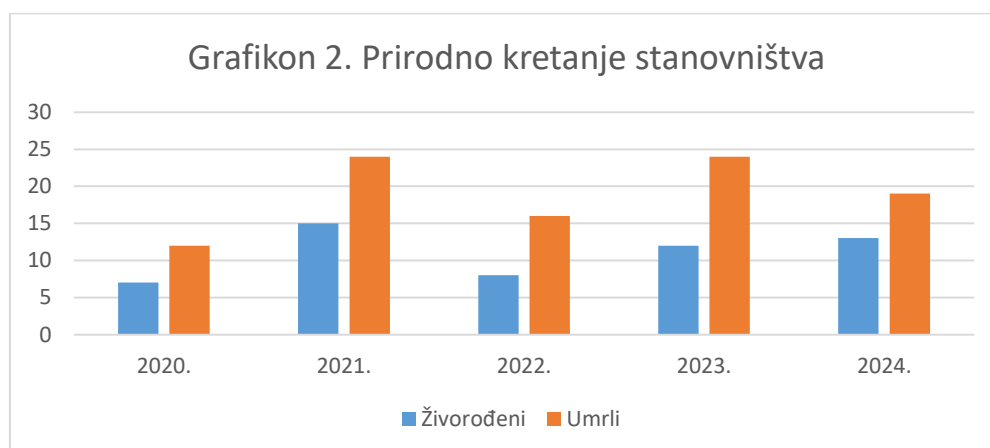

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kod podjele stanovništva Općine Lopar prema spolu, veći je udio žena u odnosu na muškarce, trend koji je prisutan i na području Primorsko-goranske županije. Žena je u 51%, a na razini županije 52%. Može se zaključiti kako je spolna struktura prilično ujednačena.

Prirodno kretanje broja stanovnika je negativno. U razdoblju 2016-2020. godine rođeno je 39, a umrlo 80 stanovnika što znači da je četverogodišnjem periodu 41 više umrlih u odnosu na broj rođenih. Općinu Lopar karakterizira negativna stopa prirodnog prirasta, kao i Primorsko-goransku županiju koja je u promatranom razdoblju dvije godine za redom (2018. i 2019. god.) bila županija sa najvećim negativnim prirastom u Republici Hrvatskoj.

Pregledom tablice 3. migracije stanovništva vidljivo je pozitivan trend migracija. Iako je pozitivan trend porasta broja doseljenih na područje, skoro pa jednako velik broj ljudi napušta područje Općine. U periodu 2020-2023. godine ukupno je doseljeno 124 osobe, a odseljena 101 osoba.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 1: Migracije stanovništva

	BROJ DOSELJENIH	BROJ ODSELJENIH
2020.	21	25
2021.	37	22
2022.	29	24
2023.	37	30

Izvor: Državni zavod za statistiku

Demografija

Jedan od prioriteta djelovanja u proteklom razdoblju bilo je osnaživanje položaja obitelji, zadržavanje postojećeg i privlačenje novog stanovništva na prostor Općine Lopar, te u konačnici zaustavljanje trenda depopulacije na području Općine Lopar.

Skup svih mjera i aktivnosti iz ovog provedbenog programa usmjeren je zaustavljanje trenda depopulacije na području Općine Lopar.

U protekom smo periodu to nastojali činiti provedbom slijedećih mjera: davanjem financijske pomoći mladim obiteljima pri kupnji prve nekretnine, dodjelom financijske pomoći obiteljima za novorođene dijete, za besplatan boravak u vrtiću za svu djecu s prebivalištem u Općini Lopar, za financiranje produženog boravka i toplog obroka za djecu s područja Općine Lopar koje pohađaju Područnu školu Lopar, subvencioniranjem linijskog prijevoza za učenike srednjoškolce i studente, sufinanciranjem polaganja vozačkog ispita, dodjelom stipendija za učenike i studente, nagrađivanjem najboljih učenika osnovne škole, kupnjom školskog pribora za učenike od prvog do osmog razreda osnovne škole, podjelom prigodnih poklona za blagdan Sv. Nikole, a sa svim aktivnostima općina planira nastaviti i dalje.

Predškolski odgoj i obrazovanje

Na području Općine Lopar djeluje Dječji vrtić „Pahuljica“, a od školske godine 2019./ 2020. započeo je program cjelodnevnog boravka tokom cijele godine. U Općini Lopar, aktivno djeluje osnovna škola „Ivan Rabljanin“ – Područna škola Lopar. Na poboljšanje uvjeta i kvalitete usluga odgoja i obrazovanja te povećanje dostupnosti najznačajnije su utjecale investicije u opremu kuhinje i prilagođavanja dječjeg vrtića Pahuljica za cjelodnevni boravak, zatim sanacija pročelja zgrade Područne škole Lopar, fasade na zgradi škole i otvori kotlovnice PŠ Lopar, instalacija tople vode u sanitarijama PŠ Lopar. Navedeni projekti završeni su u razdoblju od 2017. do 2021. godine. Školsko igralište preuređeno je 2023. i 2024. godine, gdje je napravljen teren za košarku, nogomet, postavljene su tribine i uređeno je dječje igralište u sklopu samog školskog igrališta.

Općina Lopar započela je sa izgradnjom novog dječjeg vrtića u rujnu 2024. godine, te su djeca u prosincu 2025. godine počela pohađati novu zgradu dječjeg vrtića pod nazivom Dječji vrtić Pahuljica, područni vrtić „Maškarić“. Novi dječji vrtić pohađa ukupno 52 djece u tri odgojno-obrazovne skupine i to dvije vrtićke i jedna jaslička skupina. Općina Lopar prijavila se na natječaj Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2027. te je od Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih dobila sredstva u iznosu od

544.695,00 EUR za projekt „Izgradnja dječjeg vrtića Lopar“ i od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije 142.500,00 EUR za opremanje i uređenje vrtića. Ukupna vrijednost projekta Izgradnja dječjeg vrtića iznosi 1.944.409,55 EUR, financirano većinom vlastitim sredstvima iz Proračuna Općine Lopar. Do lipnja 2026. godine planira se i uređenje okoliša dječjeg vrtića, gdje će se postaviti zaštitna ograda i dječja igrala, postaviti će se 3 zaštitne pergole za 3 odgojno-obrazovne skupine a okoliš će se i hortikulturno urediti.

Projekti izgradnje sportske dvorane u Loparu i dvoranskog trga uspješno su dovršeni, te je dvorana svečano otvorena u studenom 2022. godine.

Općina Lopar stipendira srednjoškolce i studente kako bi olakšala školovanje i studiranje, te je u 2025. godini podneseno ukupno 58 zahtjeva za stipendijama za školsku godinu 2025/2026, te je donesena odluka kojom 19 studenata ostvaruje pravo na stipendiju u iznosu od 150,00 EUR mjesečno, 13 učenika sa školovanjem na otoku ostvaruje pravo na 80,00 EUR mjesečno i 23 učenika ostvaruje pravo na 120,00 EUR mjesečno. Svi stipendisti u školskoj ili pedagoškoj godini ostvaruju pravo na stipendiju 9 mjeseci u godini. Za usluge prijevoza Općina Lopar sklapa godišnji ugovor sa prijevoznikom za prijevoz srednjoškolaca i studenata do svojih škola i fakulteta izvan otoka dok je po otoku i do prve stanice na kopnu prijevoz besplatan.

Zdravstvo i socijalna skrb

Primarna zdravstvena zaštita na području Općine Lopar organizirana je kroz ambulantu obiteljske medicine i ljekarnu.

Unapređenjem sustava socijalne skrbi na razini općine stvaraju se jednaki uvjeti za sve građane u nepovoljnom položaju. Osobita je pažnja usmjerena na starije osobe, nezaposlene, osobe s invaliditetom i ranjive skupine, kako bi se svim građanima omogućila jednaka šansa za kvalitetan život.

Za građane u potrebi općina sukladno mogućnostima dodjelom financijske pomoći pomaže u osiguravanju osnovnih životnih potreba i smanjenju socijalnih nejednakosti.

Već nekoliko godina, sa ciljem pomoći najranjivijoj skupini građana uoči blagdana Uskrsa i Božića umirovljenicima i osobama starijim od 65 godina dodjeljuje se jednokratna novčana pomoć, sa tim aktivnostima planira se nastaviti i dalje. U 2025. godini Općina Lopar sufinancirala je dopunsko zdravstveno osiguranje umirovljenika, korisnika nacionalne naknade za starije osobe i osoba starijih od 65 godina koje nisu u mirovini i ne ostvaruju nikakav dohodak od nesamostalnog rada ili samostalne djelatnosti. Osnova za sufinanciranje dopunskog zdravstvenog osiguranja je sklopljena ili obnovljena polica dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2025. godini, te je svaki umirovljenik ili osoba starija od 65 godina mogla ostvariti najviše 111,49 EUR godišnje.

Općina Lopar sudjeluje i u brojnim programima zdravstvene zaštite stanovništva i turista i to za sljedeće aktivnosti:

- Sufinanciranje zdravstvene zaštite turista
- Sufinanciranje zdravstvene zaštite djece turista
- Sufinanciranje programa „Rano otkrivanje poremećaja u razvoju zgloba kuka“

- Sufinanciranje programa „Prevenција oštećenja bubrega“
- Sufinanciranje programa „Pregledi i edukacija za rano otkrivanje melanoma“
- Sufinanciranje programa „Prevencijom do kulture nenasilja“
- Sufinanciranje medicinskih usluga koje nisu pokrivene od strane HZZO-a
- Sufinanciranje Primarne zdravstvene zaštite iznad standarda - pripravnost i dežurstvo
- Sufinanciranje hemodijalize
- Sufinanciranje mobilnog tima za neurokognitivnu rehabilitaciju u domu korisnika
- Sufinanciranje deficitarnog medicinskog kadra

Centar za socijalnu skrb Crikvenica – podružnica Rab nadležna je za obavljanje poslova svih stručnih cjelina (stručna cjelina za: odrasle osobe; zaštitu djece, mladih i obitelji; novčana davanja) za područje otoka Raba.

Prava i socijalne usluge koje osigurava Općina Lopar definirana su kroz Odluku o socijalnoj skrbi. Općina Lopar donijela je novu Odluku o socijalnoj skrbi na području Općine Lopar (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 22/24) u studenom 2024. godine, u kojoj je obuhvaćeno:

1. pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja
2. pravo na prigodni poklon za blagdane za umirovljenike
3. pravo na pomoć osobama s utvrđenim invaliditetom
4. pravo na pomoć za podmirenje troškova lijekova
5. pravo na pomoć za podmirenje pogrebnih troškova
6. pravo na potporu za medicinski potpomognutu oplodnju
7. pravo na pomoć za novorođeno dijete
8. pravo na korištenje besplatnog javnog prijevoza za učenike i studente
9. pravo na pomoć za fakultetsko obrazovanje izvan mjesta stanovanja
10. pravo na pomoć za troškove prijevoza roditelju ili skrbniku u Dmove socijalne skrbi

Sport i rekreacija

Sport i rekreacija vrlo je bitan sadržaj svake lokalne zajednice, jer se povećanje udjela stanovništva koji se bavi tjelesnom aktivnošću, uključivanjem što većeg broja mladih i djece u sportske aktivnosti osiguravanjem dostupnih, kvalitetnih i sigurnih sadržaja za slobodne aktivnosti djece tijekom školske godine, unaprjeđuje kvaliteta života djece i obitelji i ima za cilj postizanje zdravog i aktivnog života svih dobrih skupina, a osobito mladih i djece.

U proteklom je periodu Općina ulagala u nogometna igrališta u Lopar, u fitness igralište na otvorenom, u dječja igrališta, u košarkaško igralište, u programe škole sporta za djecu i mlade. Sa aktivnostima i projektima koji doprinose razvoju sporta i rekreacije Općina planira nastaviti i u ovom programskom razdoblju.

Dana 14. siječnja 2010. Odlukom Općinskog vijeća Općine Lopar osnovana je ustanova u kulturi Centar za kulturu Lopar, a ustrojstvo, djelokrug djelatnosti, ovlasti i druga pitanja značajna za poslovanje ustanove regulirana su zakonom, Odlukom o osnivanju, Statutom te drugim općima aktima. Temeljem Odluke o osnivanju, 21. veljače 2011., Centar za kulturu Lopar registriran je kao ustanova u Trgovačkom

sudu u Rijeci. Centar proširuje djelatnost i na sport, te donošenjem novoga Statuta Centra za kulturu i sport Lopar, 22. lipnja 2023., ustanova ima sljedeći djelokrug rada:

1. koordinacija ustanova i udruga, manifestacija koje djeluju na području Općine Lopar;
2. osnivanje zbirki i radionica;
3. integralna prezentacija i zaštita kulturne baštine Lopara, suradnja s nadležnim ustanovama za zaštitu spomenika kulture i nadzor nad stanjem graditeljske baštine u Općini;
4. organizacija predavanja, promocija, izložbi, koncerata, gostovanja, glazbeno-scenskih predstava i drugih kulturnih manifestacija;
5. izdavačka djelatnost;
6. organizacija tečajeva stranih jezika, kompjuterskog programiranja i robotike;
7. trajno obavljanje sportskih djelatnosti; sportske pripreme, sportske poduke te planiranje i programiranje sportske rekreacije;
8. organiziranje i vođenje sportskog natjecanja.

Centar za kulturu i sport Lopar do sada je realizirao niz uspješnih projekata i manifestacija iz raznih kulturno-sportsko-umjetničko-edukativnih područja. Uz brojna koncertna gostovanja, kazališne predstave, izložbe, predavanja, projekcije filmova, radionice za djecu i odrasle, razne tečajeve (Škola šaha, Škola miha, Ljudi od mora i dr.), sportske turnire i događanja, ustanova organizira i neke već tradicionalne manifestacije poput Smotre klapa Posle kampanela, Loparske noći, Eko-etno festa i Adventa u Loparu. Ustanova vodi i održava nagrađivani projekt muzeja na otvorenome Rab Archaeological (T)races, a uređuje i godišnjak Loparsku besedu, kao i druge publikacije (300 godina Župe sv. Ivana Krstitelja u Loparu, Lopar: Čuđenje u kamenu i pijesku).

Najviše se sportskih aktivnosti odvija u Sportskoj dvorani Lopar, a kada vrijeme postane ugodnije i ljepše, tada se aktivnosti organiziraju i na otvorenome prostoru (udičarenja za djecu, obiteljske biciklijade). Od redovnih aktivnosti valja izdvojiti Univerzalnu školu sporta, Futsal školu, Školu plesa i Školu odbojke (namijenjene djeci različitih uzrasta, a posebno se nastojalo uvesti aktivnosti primjerene djevojčicama; sveukupno u aktivnostima sudjeluje 100-tinjak djece), škola tenisa, Škola košarke. U Sportskoj dvorani Lopar, od samoga otvorenja, održavaju se funkcionalni treninzi i pilates (od 20 do 40 žena, ovisno o mjesecu), kao i termini za rekreativni futsal, košarku, badminton i stolni tenis. Pokrenuto je i niz aktivnosti na otvorenome, poput novoga projekta, tj. dječjega festivala, pod imenom Ljudi od mora (uključeno 60-ak djece) i Škole rolanja (30-ak djece).

Organizacije civilnog društva i kultura

U proteklom je razdoblju općina prepoznala važnost osnaživanje organizacija i kapaciteta civilnog društva i njihovu ulogu u lokalnoj zajednici, te je kroz financiranje projekata i programa organizacija civilnog društva pružala podršku njihovom djelovanju.

Jedna od bitnih odrednica djelovanja su svakako i aktivnosti usmjerene očuvanju tradicije kulturne baštine, jer očuvanje tradicije i kulturne baštine znači očuvanje duše jednog naroda – njegovih priča, jezika i vrijednosti koje ga čine jedinstvenim, u protekom je razdoblju općina financirala manifestacije, projekte i programe organizacija civilnog društva koje promiču očuvanje tradicije i kulturne baštine, a te se aktivnosti planiraju nastaviti i dalje.

Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u povezivanju društva i javnih institucija te imaju snažan utjecaj na oblikovanje i provođenje potreba i aktivnosti za korist svoje zajednice. Financiranje, odnosno podrška organizacijama civilnog društva nije uređeno u okviru jedne proračunske stavke u okviru proračuna, nego se sredstva sektorski raspoređuju. Sukladno podacima iz Registra udruga Ministarstva pravosuđa i uprave na području djeluje 14 udruga, navedenih u tablici 5. Najveći broj udruga aktivan je na području sporta, zatim slijede udruge iz područja kulture i gospodarstva. U svrhu poboljšanja uvjeta za bavljenje sportom, Općina Lopar je u suradnji s MRRFEU i Primorsko-goranske županije započela projekt izgradnje Sportske dvorane u Loparu. U 2021. godini objekt je u završnoj fazi izgradnje nakon čega je opremljen i otvoren u studenom 2022. godine. Dodatno, uz sportsku dvoranu uredio se i prostor oko dvorane, te je izgrađen dvoranski trg za kojeg je ishoda građevinska dozvola.

U kolovozu 2025. godine završena je izgradnja spomenika braniteljima Domovinskog rata na dvoranskom trgu. Završetkom projekta sportske dvorane i dvoranskog trga Općina Lopar dobila je novi izgled, a društveni i sportski život mještana općine će kroz višenamjenski prostor biti kvalitetniji i to kroz održavanje sportskih i društvenih manifestacija.

Tablica 2: Popis udruga aktivnih na području Općine Lopar

Naziv udruge	Sjedište udruge
Ženska klapa Užanca	Lopar 571, Lopar
Kulturno-umjetničko društvo „San Marino“	Lopar 264, Lopar
Sportsko ribolovno društvo „Lopar“	Lopar 284, Lopar
Udruga veterana domovinskog rata „Lopar“	Lopar 391, Lopar
Klapa Sveti Martin - Lopar	Lopar 278, Lopar
Udruga ovčara Lopar	Lopar 578, Lopar
Lovačko društvo „Kuna“ Lopar	Lopar 294, Lopar
Moto klub Rab	Lopar 426, Lopar
Dobrovoljno vatrogasno društvo Lopar	Lopar 288, Lopar
Udruga iznajmljivača obiteljskog smještaja Lopar	Lopar 284, Lopar
Društvo sportske rekreacije Lopar	Lopar 136, Lopar
Malonogometni klub „Lopar“	Lopar 277A, Lopar
Udruga za zaštitu mora „More bez plastike“	Lopar 501, Lopar
Društvo sportske rekreacije Forza	Lopar 144, Lopar

Izvor: Registar Udruga

Poljoprivreda i gospodarstvo

U narednom periodu općina će svojim poticajnim mjerama nastojati doprinijeti razvoju sektora poljoprivrede na području općine, razvoju ruralnog turizma i nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području.

Mjere potpore za povećanje produktivnosti poljoprivredne proizvodnje iznimno su važne jer omogućuju modernizaciju, učinkovitije korištenje resursa i veću konkurentnost poljoprivrednika. Poticaji i subvencije pomažu u nabavi suvremene opreme, što povećava prinose i smanjuje troškove proizvodnje. Osim toga, mjere potpore potiču primjenu inovacija i održivih praksi, čime se čuva okoliš i osigurava dugoročna održivost poljoprivrede. Time se jača i ruralni razvoj te sigurnost opskrbe hranom na nacionalnoj razini.

Lokalni poticaji pomoći će poljoprivrednicima da brže uvedu moderne tehnologije i učinkovitije upravljaju proizvodnjom. Time se potiče razvoj malih i srednjih gospodarstava, povećava konkurentnost lokalne poljoprivrede i stvara dodana vrijednost u ruralnim područjima. Osim ekonomskog učinka, lokalni poticaji doprinose i očuvanju radnih mjesta, održivom razvoju sela te jačanju prehrambene sigurnosti na regionalnoj i nacionalnoj razini.

Komunalna infrastruktura

U cilju zadržavanja mladih, poticanja lokalnog razvoja i jačanja socijalne kohezije ruralnih zajednica, u prošlom je programskom razdoblju Općina Lopar kroz izgradnju i rekonstrukciju komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila- trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, biciklističke i pješačke staze, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaji javne namjene, javna rasvjeta, groblja) imala za cilj podići i ujednačiti standard komunalne infrastrukture kako bi pružila bolje uvjete života svojim građanima.

Sa izgradnjom i rekonstrukcijom komunalne infrastrukture Općina Lopar nastaviti će i u ovom programskog razdoblju.

Najznačajnije je za istaknuti da je u 2025. godini započela izgradnja hidroforne stanice Andreškići. Gradnja hidroforne stanice predviđena je dijelom u prometnoj površini, odnosno autobusnom stajalištu, a dijelom u nogostupu, što je prikladna lokacija diktirana konfiguracijom terena. Građevina hidroforne stanice projektirana je na način da se gradnjom može izbjeći devastacija okoliša. Na području zahvata postoji izgrađena vodoopskrbna mreža, a područje se opskrbljuje pitkom vodom iz vodospreme VS Lopar-Nova. Postojeći vodovodni cjevovodi su nedostatnog profila u pogledu protočnosti i tlakova u visokim zonama u trenutcima velike potrošnje vode koja se javlja u ljetnim mjesecima, a također su cjevovodi stari, dotrajali i izvedeni od nekvalitetnih materijala što dovodi do čestih pucanja i velikih gubitaka vode u vodoopskrbnom sustavu. Stoga se pristupilo rješenju problema nedovoljnog tlaka u visokim zonama naselja a isto tako kako bi se osigurala dovoljne količine vode.

Na području općine izgrađena je vodoopskrbna mreža, a vodu za piće isporučuje Vodovod d.o.o. Radi osiguranja sigurne i kvalitetne vodoopskrbe Primorja i otoka Vodovod d.o.o. Senj je u 2024. godini krenuo u izgradnju paralelnog cjevovoda na potezu od uređaja- pročišćivača vode Hrmatine do Prekidne komore Stinica u ukupnoj dužini od 31,4 kilometra. Ukupna vrijednost investicije je 46 milijuna eura, a investicijom će se doprinijeti kvaliteti vodoopskrbe na način da će se u potpunosti eliminirati sve potencijalne havarije koje se mogu dogoditi obzirom da trenutno dio cjevovoda u dužini od 30

kilometara nema alternativu, a dijelovi postojećeg čeličnog cjevovoda stari su i preko 40 godina. Uz to, projektom se omogućava i bolje održavanje sustava budući da će se pojedine dionice iz sustava moći isključiti i na njima izvoditi radovi bez smetnje u vodoopskrbi. Značajno je i da realizacijom paralelnog cjevovoda redukcija vode na otocima više neće biti.

Odvoz komunalnog otpada obavlja tvrtka u vlasništvu općine Lopar - Lopar Vrutak d.o.o., a Općina Lopar izgradila je Reciklažno dvorište kao cilj ka boljem zbrinjavanju otpada i zaštiti okoliša.

Općina je u proteklom razdoblju gradila i rekonstruirala brojnu komunalnu i društvenu infrastrukturu, na način da je iz godine u godinu promijenjena vizura naših naselja, rekonstruirane su ili izgrađene pješačke staze, na području općine izgrađeno je groblje, nerazvrstane ceste, redovito se održavaju i javne zelene površine te energetske učinkovite javne rasvjete.

Na području aglomeracije Lopar sustav odvodnje otpadnih voda izgrađen je u većem dijelu. Sastoji se od 3.4 km glavnog kolektora i 10 km sekundarne kanalizacijske mreže, 5 crpnih stanica s 3 sigurnosna ispusta te uređaja za prethodni stupanj pročišćavanja otpadnih voda. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda nalazi se u Loparu kod plaže Livačina.

Javnu odvodnju na području općine obavlja isporučitelj vodne usluge Lopar Vrutak d.o.o. Na području aglomeracije Lopar veći dio izgrađenog sustava odvodnje otpadnih voda je dotrajao, uređaj za pročišćavanje je trenutno izgrađen do prethodnog stupnja pročišćavanja te se isti nalazi neposredno u blizini iznimno posjećene plaže. Na područjima gdje još nije izgrađen sustav odvodnje, otpadne vode se individualno zbrinjavaju u septičkim jamama odnosno većim djelom u crnim jamama. Na područjima aglomeracija gdje još nije izgrađen sustav odvodnje ili kanalizacijska mreža, sanitarne otpadne vode se individualno zbrinjavaju u septičkim jamama koje su u velikom broju slučajeva propusne pa se otpadne vode izlijevaju, zavisno o lokaciji objekta, u podzemlje ili u more. Aglomeracija Lopar ima 96% priključenosti na sustav odvodnje.

Planira se proširenje i poboljšanje sustava kroz projekt "Prikupljanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda u aglomeracijama Rab, Supetarska Draga i Lopar", koji će omogućiti priključenje većeg broja korisnika i povećati učinkovitost pročišćavanja otpadnih voda.

Turizam u Općini Lopar

Turizam predstavlja jednu od najvažnijih gospodarskih djelatnosti Općine Lopar te je temelj njezina razvoja i prepoznatljivosti. Lopar je nadaleko poznat po svojim prirodnim ljepotama, a posebno se ističe s čak 22 pješčane plaže koje ga svrstavaju među atraktivnije turističke destinacije. Daleko najpoznatija plaža je Rajska plaža koju je CNN uvrstio među 100 najljepših plaža na svijetu. Zahvaljujući iznimnim prirodnim resursima, bogatoj turističkoj ponudi i bogatoj kulturnoj i sakralnoj baštini, Lopar se profilirao kao prepoznatljiva turistička destinacija na području Republike Hrvatske.

Lopar raspolaže s oko 10.500 kreveta i to 1.500 u hotelima, 3.500 u kampovima i 5.500 u obiteljskom smještaju. U turističkoj sezoni taj broj se udeseterostruči te s turistima doseže i do 15.000 osoba dnevno.

Ostvareni turistički promet za 2025. godinu po vrsti kapaciteta

Vrsta kapaciteta	Broj kreveta 2025.	Broj kreveta 2024.	Noćenja 2025.	Noćenja 2024.	INDEKS 2025/2024
TN SAN MARINO	926	926	109.220	110.524	98,82
HOTEL EPARIO	38	38	3.293	3.278	100,46
AC SAN MARINO	3490	3490	241.498	231.837	104,17
KAMP ZIDINE	120	120	10.886	12.436	87,54
OBITELJSKI SMJ.	6.617	6.456	353.243	345.725	102,17
UKUPNO	11.191	11.030	718.140	703.800	102,04

Turizam je u Loparu izrazito razvijena gospodarska djelatnost koja ostvaruje značajan doprinos lokalnom gospodarstvu, zapošljavanju i ukupnom razvoju općine. Međutim, intenzivan turistički razvoj sa sobom nosi i određene izazove, poput povećanog opterećenja komunalne i prometne infrastrukture, onečišćenja okoliša, stvaranja buke te smanjenja kvalitete života domicilnog stanovništva tijekom turističke sezone zbog velikih gužvi i povećanog broja posjetitelja.

Kako bi se osigurao dugoročan i uravnotežen razvoj, potrebno je usmjeriti daljnji razvoj turizma prema načelima održivosti, uz očuvanje prirodnih resursa, krajobraza i lokalnog identiteta. Poseban naglasak treba staviti na razvoj selektivnih oblika turizma, poput ruralnog, kulturnog, eno-gastronomskog i aktivnog turizma, koji mogu pridonijeti produljenju turističke sezone, ravnomjernijoj raspodjeli turističkih aktivnosti te stvaranju dodatne vrijednosti za lokalnu zajednicu. Takav pristup omogućuje jačanje konkurentnosti destinacije uz istodobno očuvanje kvalitete života stanovnika i prirodne baštine koja predstavlja temelj turističke prepoznatljivosti Lopara.

3. PRIORITETI DJELOVANJA

Prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027.

Prioritet 1. Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama

Razvojni prioritet obuhvaća provedbu javnih politika koje su usmjerene na razvoj poduzetničke infrastrukture i usluga. Ključni ciljevi ovog razvoja uključuju ulaganja u inovacije, digitalnu transformaciju i poticanje izvoza. Fokus je na unapređenju gospodarstva kroz tehnološku modernizaciju, jačanje ljudskih potencijala, te primjenu inovacija u područjima s najvećim potencijalom. Poboljšanje uvjeta poslovanja, jačanje inovacija i modernizacija tehnologije ključni su faktori za povećanje produktivnosti i ostvarivanje dugoročnog gospodarskog učinka.

Posebni ciljevi:

- 1.1. Konkurentno gospodarstvo temeljeno na znanju i inovacijama
- 1.2. Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanjem produktivnosti i digitalnu

transformaciju

1.3. Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja

Prioritet 2. Djeca i mladi u fokusu

Razvojni prioritet obuhvaća provedbu javnih politika koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta za zapošljavanje žena i mladih, uključujući povećanje broja radnih mjesta u predškolskim ustanovama i osiguranje stručnog razvoja odgojitelja.

Posebni ciljevi:

- 2.1. Podrška osnivanju i funkcioniranju obitelji te razvoj sustava brige o djeci i mladima
- 2.2. Dostupnost stanovanja i atraktivnih bolje plaćenih poslova za mlade

Prioritet 3. Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa

Razvojni prioritet obuhvaća provedbu javnih politika koje su usmjerene na implementaciju pametnih rješenja u organizaciju gradova, naselja i ruralnih područja, čime će se omogućiti održivo korištenje resursa i unaprjeđenje postojeće infrastrukture. Pametna rješenja kao što su pametne mreže, automatizacija zgrada, obnovljivi izvori energije i inteligentni prometni sustavi omogućuju poboljšanje kvalitete života i gospodarski razvoj.

Razvoj zeleno-plave infrastrukture, poput komunalnog upravljanja, prometa i pomorskih tehnologija, donosi nova radna mjesta, posebno u sektoru gospodarenja otpadom i zelene tehnologije.

Posebni ciljevi:

- 3.1. Pametan i održiv pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima
- 3.2. Zelena i energetska tranzicija prema ugljičnoj neutralnosti
- 3.3. Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području

Prioritet 4. Obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti

Razvojni prioritet obuhvaća provedbu javnih politika koje su usmjerene na osiguranje uvjeta za istraživanje, inovacije i izvrsnost u znanstvenom, industrijskom i društvenom sektoru. Razvoj modernog obrazovnog sustava i poticanje transfera znanja između obrazovanja, zajednice i inovativnog gospodarstva ključni su ciljevi. Potrebno je jače povezati obrazovanje s poslovnim sektorom, s posebnim naglaskom na poboljšanje obrazovnih programa i prilagodbu vještina tržištu rada. Obrazovanje je temelj naprednog, razvijenog društva i ključni pokretač promjena koji omogućava građanima da obavljaju složenije i sofisticiranije poslove u budućnosti. U ovom izazovnom vremenu, kontinuirano i cjeloživotno učenje može značajno pridonijeti socioekonomskom razvoju i općem napretku županije.

Posebni ciljevi:

- 4.1. Razvoj modernog obrazovnog sustava prilagođenog društvenim izazovima

- 4.2. Konkurentne visokoškolske ustanove povezane s potrebama regionalnog gospodarstva
- 4.3. Suvremeni regionalni koncept usavršavanja, prekvalifikacija i cjeloživotnog učenja

Prioritet 5. Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane

Razvojni prioritet obuhvaća provedbu javnih politika koje su usmjerene na brigu o ljudskim potencijalima i stvaranje prilika za njihov razvoj. Ljudi su najvažniji resurs za budući razvoj i suočavanje s izazovima. Aktivno sudjelovanje građana kroz udruge omogućuje ravnomjernu disperziju sadržaja i osnaživanje zajednice, a također i doprinos demokratskim procesima. Poticanje civilnih udruga, osobito u manje razvijenim mikroregijama, omogućit će dodatne sadržaje, zapošljavanje, te podršku mladima za ostanak i razvoj tih područja.

Posebni ciljevi:

- 5.1. Regija zdravlja i kvalitete života
- 5.2. Visok socijalni standard i dostojanstveno starenje
- 5.3. Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti
- 5.4. Unaprjeđenje i daljnji razvoj civilnog društva
- 5.5. Razvoj mikroregija aktiviranjem razvojnih potencijala

Ciljevi održivog razvoja UN Agende 2030:

- Cilj 1. Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima
- Cilj 2. Iskorijeniti glad, postići sigurnost hrane i poboljšanu ishranu te promovirati održivu poljoprivredu
- Cilj 3. Zdravlje – Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija
- Cilj 4. Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja
- Cilj 5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke
- Cilj 6. Osigurati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve
- Cilj 7. Osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve
- Cilj 8. Promovirati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve
- Cilj 9. Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost
- Cilj 10. Smanjiti nejednakost unutar i između država
- Cilj 11. Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim
- Cilj 12. Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje
- Cilj 13. Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica
- Cilj 14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održiv razvoj
- Cilj 15. Zaštititi, uspostaviti i promovirati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje

biološke raznolikosti

- Cilj 16. Promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
- Cilj 17. Ojačati načine provedbe te učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj

4. PROVEDBA POSEBNIH CILJEVA I PRIORITETA OPĆINA LOPAR

Provedbeni program Općine Lopar za razdoblje 2025.-2029. godine doprinosi i osigurava provedbu posebnih ciljeva iz Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2022. -2027.godine. Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2022.- 2027. godine je srednjoročni akt strateškog planiranja koji predstavlja okvir za poticanje razvoja Županije, koji sadrži ključne strateške ciljeve. Osim što predstavlja okvir za usklađivanje razvojnih puteva u županiji, njime se osigurava funkcionalna poveznica s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, ali i drugim europskim, nacionalnim i lokalnim razvojnim planovima.

Sukladno naprijed navedenim prioritetima djelovanja, Općina Lopar doprinijeti će provedbi slijedećih ciljeva i prioriteta iz hijerarhijski povezanih akata strateškog planiranja i to:

1. POSEBNI CILJ Podrška osnivanju i funkcioniranju obitelji te razvoj sustava brige o djeci i mladima	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
1. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova	Izgradnja efikasnog sustava usmjerenog na specifične potrebe obitelji i djece s ciljem stvaranja stabilnog, sigurnog i podržavajućeg okruženja. Dostupnost kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, implementacija programa zdrave prehrane u školama i dječjim vrtićima
2. Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju i sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život	Osiguranje kvalitetnih uvjeta za rast i razvoj djece i mladih, posebno u područjima s negativnim demografskim trendovima. Aktivno uključivanjem mladih u razvojnu politiku te unaprjeđenje i uvođenje kreativnih sadržaja za igru, rekreaciju i sport poboljšava kvalitetu odrastanja i podržava funkcioniranje obitelji

2. POSEBNI CILJ Pametna i održiva pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
3. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture	Održivo i učinkovito upravljanje prostorom kroz izradu prostornih planova, izradom strateške studije o procjeni utjecaja na okoliš, očuvanje i održavanje pomorskog dobra Provedba EU projekata u cilju održivosti ribarstva i

	akvakulture kao sredstvo za zaštitu morskih resursa te ulaganja u održivo gospodarenje poljoprivrednim prostorom
--	--

3. POSEBNI CILJ Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području općine	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
4. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području općine	Poticanje izgradnje i rekonstrukcije održive komunalne, gospodarske i društvene infrastrukture Podizanje i održavanje standarda prometne infrastrukture, usklađivanje i podupiranje projekata aktivnostima ulaganja, održavanja, obnove i podizanja sigurnosnih mjera cestovne infrastrukture

4. POSEBNI CILJ Visok socijalni standard i dostojanstveno starenje	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
5. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi	Poticanje prilagodbe socijalnog i zdravstvenog sustava sve starijoj strukturi stanovništva za povećanje kvalitete života osobama starije životne dobi Unapređenje socijalnih usluga putem socijalnih inovacija s ciljem veće usklađenosti usluga sa potrebama krajnjeg korisnika

5. POSEBNI CILJ Unapređenje i daljnji razvoj civilnog društva	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
6. Osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva za doprinos društveno-ekonomskom razvoju	Uključenost raznih dionika s ciljem unapređenja usluga za krajnje korisnike – aktivnostima sufinanciranja raznih projekata i programa udruga u području socijalne skrbi, kulture i sustava civilne zaštite osnažuju se kapaciteti organizacija civilnog društva

6. POSEBNI CILJ Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanje produktivnosti i digitalnu transformaciju	
NAZIV MJERE	OBRAZLOŽENJE
7. Poticanje održivog turizma, lokalnog gospodarstva, poljoprivrede i valorizacije lokalnih proizvoda	Mjera doprinosi produljenju turističke sezone, povećanju dodatne vrijednosti lokalne ponude, očuvanju tradicijskih djelatnosti, razvoju održivog turizma i smanjenju negativnih učinaka sezonalosti. Također, mjera doprinosi

održivom razvoju Općine Lopar kroz jačanje lokalnog gospodarstva, razvoj kvalitetne turističke ponude, valorizaciju lokalnih proizvoda i očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora.

5. MJERE ZA PROVEDBU POSEBNIH CILJEVA

Mjerama opisanim ovim Provedbenim programom nastoje se realizirati ciljevi razvoja Općine Lopar, definirani nadređenim aktima strateškog planiranja. Stoga je neophodno omogućiti preduvjete za realizaciju uravnoteženog razvoja temeljenog na principima održivosti u funkciji unapređenja kvalitete života stanovnika te regulacije depopulacijskih trendova. Općina Lopar je Provedbeni program uskladila s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022. – 2027., kroz preuzimanje i razradu prioriteta, posebnih ciljeva i mjera za provedbu posebnih ciljeva definiranih Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.- 2027.

Mjere se razrađuju po provedbenim aktivnostima (u projektima ili drugim provedbenim mehanizmima). Mjere predstavljaju ključnu poveznicu s proračunom budući da se aktivnosti i projekti financiraju u okviru proračunskih programa. Aktivnosti i projekti utvrđeni u proračunu moraju se preuzeti i u sustav strateškoga planiranja. Mjere se raščlanjuju i u aktivnosti/ključne točke ostvarenja s rokovima (po mjesecima). Aktivnosti/projekti i radnje/ključne točke ostvarenja povezani su s mjerama, no ne i međusobno.

Svaka mjera s ključnim aktivnostima i pokazateljima rezultata detaljno je razrađena u Prilogu I. u kom su jasno naznačene i poveznice s proračunskim programima i aktivnostima.

Popis mjera:

- Mjera 1. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova
- Mjera 2. Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju i sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život
- Mjera 3. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture
- Mjera 4. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području općine
- Mjera 5. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi
- Mjera 6. Osnježivanje kapaciteta organizacija civilnog društva za doprinos društveno - ekonomskom razvoju
- Mjera 7. Poticanje održivog turizma, lokalnog gospodarstva, poljoprivrede i valorizacije lokalnih proizvoda

Mjera 1. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova

Svrha mjere je poboljšanje kvalitete predškolskog obrazovanja i odgoja, kao i unaprjeđenje uvjeta rada predškolskih i školskih ustanova u kojima djeca borave tijekom ključnih godina razvoja. Mjera se

usmjerava na osiguravanje pristupa kvalitetnom obrazovanju za svu djecu, poticanje ranog razvoja njihovih kognitivnih, socijalnih i emocionalnih vještina, te osiguranje adekvatnih, sigurnih i stimulirajućih uvjeta za njihov odgoj i obrazovanje.

Mjera će se provoditi kroz sljedeći program:

- Program 2201 Odgoj i obrazovanje

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 2.1. Podrška osnivanju i funkcioniranju obitelji te razvoj sustava brige o djeci i mladima definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti NRS 2030., te ciljevima 1., 3. 4., 5. i 10. održivog razvoja UN AGENDA 2030.

Doprinos ostvarenju mjere provodit će se kroz stvaranje sigurnog i poticajnog okruženja u kojem djeca mogu razvijati svoje sposobnosti i socijalne vještine. Ulaganja u stručno-odgojno i administrativno osoblje osiguravaju visoku kvalitetu pedagoškog rada, dok adaptacija i opremanje objekata poboljšava fizičke uvjete boravka djece, čineći ih sigurnijima, funkcionalnijima i prilagođenima potrebama djece.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti		
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere			
Financiranje redovne djelatnosti	Kontinuirano	Svibanj 2029.			
Izgradnja, uređenje i opremanje dječjeg vrtića	Kontinuirano				
Sufinanciranje toplog obroka i produženi boravak	Kontinuirano				
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost			
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Broj djece uključene u programe predškolskog odgoja I obrazovanja u Dječjem vrtiću Maškarić	52	52	52	52	52

Mjera 2. Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju i sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život

Svrha mjere je stvaranje integralnog okruženja koje potiče i podržava kulturne i sportske aktivnosti, omogućujući njihov međusobni razvoj i interakciju u zajednici. Cilj mjere je obogatiti društveni život građana, povećati kvalitetu života kroz pristup sportu i kulturi te razviti sinergiju između tih dvaju sektora kako bi se unaprijedila socijalna kohezija, aktivizam i fizičko i mentalno zdravlje svih članova zajednice.

Mjera će se provoditi kroz sljedeće programe:

- Program 2109 – Sportska dvorana i trg
- Program 2202 – Promicanje kulture
- Program 2204 – Razvoj sporta i rekreacije

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 5.3. Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.- 2027., Strateškom cilju SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti NRS 2030., te cilju 3. održivog razvoja UN AGENDA 2030. Doprinos ostvarenju mjere provodit će se kroz stvaranje poticajnog i dostupnog okruženja za kulturne i sportske aktivnosti koje omogućuje sudjelovanje svih građana, od najmlađih do starijih. Kroz organizaciju manifestacija, glazbenih i folklornih programa, izložbi, kulturnih i animacijskih aktivnosti, te kroz osiguranje opremljenih i održavanih sportskih i kulturnih objekata, mjera potiče socijalnu uključenost, zajedništvo i aktivan život u zajednici.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti				
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere					
Opremanje polivalentne sportske dvorane	Kontinuirano	Svibanj 2029.					
Sufinanciranje djelatnosti udruga i ustanova u kulturi	Kontinuirano						
Sufinanciranje djelatnosti sportskih udruga	Kontinuirano						
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost					
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.		
Broj sportskih udruga koje općina sufinancira	8	7	8	8	9		
Broj udruga u kulturi koje općine sufinancira	5	6	7	7	7		

Mjera 3. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture

Svrha mjere je osigurati održivo, racionalno i učinkovito upravljanje prostorom kroz prostorno planiranje, kroz planiranje korištenja prostornih resursa, očuvanje okoliša i poticanje razvoja zelene infrastrukture radi povećanja kvalitete života, otpornosti prostora na klimatske promjene te uravnoteženog društvenog i gospodarskog razvoja. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom uključuje i upravljanje pomorskim dobrom u svrhu zaštite mora, obale i okoliša.

Mjera će se provoditi kroz slijedeće programe:

- Program 2113 – Razvoj zelene infrastrukture
- Program 2212 – Pomorsko dobro
- Program 2110 – Općinski trg

Mjere doprinosi provedbi Posebnog cilja 3.1. Pametan i održiv pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030., te cilju 11. održivog razvoja UN Agende 2030. Doprinos ostvarenju mjere provoditi će se kroz stvaranje poticanog i dostupnog održivog prostora koji omogućuje korištenje prostora svih građana, svih dobnih skupina. Mjera potiče održivo korištenje resursa sa ciljem ublažavanja klimatskih promjena.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti		
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere			
Izgradnja i opremanje općinskog trga	2026. godina	Svibanj 2029.			
Rekonstrukcija i adaptacija zgrade „Stara pošta“ kroz projekt Razvoj zelene infrastrukture	2028. godina				
Održavanje pomorskog dobra – redovno i izvanredno	Kontinuirano				
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost			
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Broj zasađenih stabala godišnje	30	40	40	40	40
Broj postavljenih solarnih panela godišnje	0	10	10	10	10

Mjera 4. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području općine

Mjera ima za cilj poboljšanje kvalitete života građana kroz modernizaciju i optimizaciju komunalnih usluga poput opskrbe pitkom vodom, odvodnje, odvoza otpada, javne rasvjete i energetske učinkovitosti. Fokusira se na podizanje ekološke svijesti i održivosti, smanjenje energetske potrošnje te implementaciju rješenja koja smanjuju negativan utjecaj na okoliš. Također, mjera uključuje digitalizaciju komunalnih usluga, poboljšanje sigurnosti, pristupačnosti i uvjeta za gospodarski rast, dok istovremeno jača otpornost infrastrukture na klimatske promjene. Kroz ovu mjeru nastoji se osigurati dugoročni

razvoj, smanjiti troškove, povećati konkurentnost zajednice i pružiti građanima kvalitetnije, brže i ekološki prihvatljivije usluge.

Mjera će se provoditi kroz programe:

- Program 2111 Razvoj sustava vodoopskrbe i zaštite vode
- Program 2103 Javne površine
- Program 2104 Nerazvrstane ceste
- Program 2105 Javna rasvjeta
- Program 2106 Groblje
- Program 2107 Mrtvačnica
- Program 2108 Sorinj

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 3.3. Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti NRS 2030., te ciljevima 7., 11., 13. i 15. održivog razvoja UN AGENDA 2030. Doprinos ostvarenju mjere provodit će se kroz sustavno unaprjeđenje i modernizaciju komunalnih usluga, što uključuje održavanje, uređenje i proširenje javnih površina, cesta, groblja, rasvjete te sustava odvodnje i zbrinjavanja otpada.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za financije i komunalni sustav	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za financije i komunalni sustav				
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere					
Održavanje i čišćenje javnih površina	Kontinuirano	Svibanj 2029.					
Održavanje nerazvrstanih cesta	Kontinuirano						
Održavanje javne rasvjete	Kontinuirano						
Održavanje groblja i mrtvačnice	Kontinuirano						
Održavanje sportskih objekata	Kontinuirano						
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost					
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.		
Broj novopostavljene javne rasvjete	15	25	25	25	25		

Mjera 5. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi

Svrha mjere je unaprijediti pristup zdravstvenim uslugama za sve građane, s posebnim naglaskom na socijalnu i zdravstvenu zaštitu ranjivih skupina, smanjenje zdravstvenih nejednakosti, te poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga u javnom sektoru. Također, svrha mjere je osigurati kvalitetnu, pristupačnu i pravovremenu socijalnu zaštitu svim građanima, s posebnim naglaskom na

ranjive skupine kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom, djeca, nezaposleni i osobe u riziku od socijalne isključenosti.

Mjera će se provoditi kroz program javnih potreba i usluga u zdravstvu i kroz slijedeće programe:

- Program 2206 Zdravstvo
- Program 2208 Socijalna skrb
- Program 2209 Zaštita osoba s invaliditetom

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 5.1. Regija zdravlja i kvalitete života definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti NRS 2030., te cilju 3. održivog razvoja UN AGENDA 2030. Doprinos ostvarenju mjere provodit će se kroz osiguravanje stabilne i kvalitetne podrške zdravstvenim ustanovama, što omogućuje dostupnije i učinkovitije pružanje zdravstvenih usluga svim građanima. Također, mjera doprinosi smanjenju socijalne isključenosti, poboljšava kvalitetu života građana i potiče njihovu aktivnu uključenost u društvene i zajedničke aktivnosti.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti				
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere					
Povećanje dostupnosti primarne zdravstvene zaštite	Kontinuirano	Svibanj 2029.					
Unapređenje hitnih i specijaliziranih usluga	Kontinuirano						
Pružanje pomoći obiteljima i kućanstvima	Kontinuirano						
Zaštita osoba s invaliditetom	Kontinuirano						
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost					
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.		
Broj sufinanciranih programa iznad standarda primarne zdravstvene zaštite	10	10	12	12	12		
Broj korisnika socijalnih usluga	30	35	38	38	40		

Mjera 6. Osaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva za doprinos društveno-ekonomskom razvoju

Svrha mjere je pružanje financijske podrške i resursa za jačanje aktivnosti neprofitnog sektora, organizacijama civilnog društva, osobito u društvenim, kulturnim, obrazovnim, humanitarnim, zdravstvenim, ekološkim i drugim područjima od važnosti za lokalnu zajednicu. Cilj je omogućiti tim

organizacijama da provedu projekte koji doprinose društvenoj koristima, unaprjeđenju kvalitete života građana te promicanju javnih interesa.

Mjera će se provoditi kroz slijedeće programe:

- Program 2205 – Razvoj civilnog društva
- Program 2210 – Crveni križ
- Program 2211 – Zaštita i spašavanje

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 5.4. Unaprjeđenje i daljnji razvoj civilnog društva definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti NRS 2030., te ciljevima 5., 10., 16. i 17. održivog razvoja UN AGENDA 2030. Doprinos ostvarenju mjere provodit će se kroz jačanje kapaciteta i osiguravanje stabilnog rada udruga i neprofitnih organizacija koje djeluju na korist lokalne zajednice. Pružanjem financijske podrške omogućuje se provedba humanitarnih, kulturnih, obrazovnih, zdravstvenih i ekoloških projekata koji izravno podižu kvalitetu života građana.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti			
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere				
Podrška i razvoj udruga civilnog društva i organizacija	Kontinuirano	Svibanj 2029.				
Jačanje lokalnih kapaciteta u kriznim situacijama	Kontinuirano					
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost				
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	
Broj sufinanciranih djelatnosti udruga civilnog društva	7	9	9	9	9	

Mjera 7. Poticanje održivog turizma, lokalnog gospodarstva, poljoprivrede i valorizacije lokalnih proizvoda

Svrha mjere je jačanje lokalnog gospodarstva kroz potporu poduzetnicima, obrtnicima, poljoprivrednicima, iznajmljivačima i lokalnim proizvođačima, uz povezivanje lokalnih proizvoda, kulturne i prirodne baštine te turističke ponude općine Lopar.

Svrha mjere je poticanje održivog gospodarskog razvoja Općine Lopar kroz unaprjeđenje turističke ponude, jačanje lokalnog poduzetništva i poljoprivrede te valorizaciju autohtonih proizvoda i tradicijskih vrijednosti, uz očuvanje prirodnih resursa, prostora i kvalitete života lokalnog stanovništva.

Mjera će se provoditi kroz slijedeće programe:

- Program 2214 – Poduzetništvo
- Program 2202 – Promicanje kulture
- Program 2205 – Projekt SMART-LOPAR

Mjera doprinosi produljenju turističke sezone, povećanju dodatne vrijednosti lokalne ponude, očuvanju tradicijskih djelatnosti, razvoju održivog turizma i smanjenju negativnih učinka sezonalosti. Također, mjera doprinosi održivom razvoju Općine Lopar kroz jačanje lokalnog gospodarstva, razvoj kvalitetne turističke ponude, valorizaciju lokalnih proizvoda i očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora.

Mjera doprinosi provedbi Posebnog cilja 1.2. Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanjem produktivnosti i digitalnu transformaciju definiranom u Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027., Strateškom cilju SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo NRS 2030., te ciljevima 8. i 12. održivog razvoja UN AGENDA 2030.

Nositelj provedbe	Upravni odjel za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti	Odgovorna osoba po sistematizaciji	Pročelnik Upravnog odjela za investicije, prostorno planiranje i društvene djelatnosti			
Ključne aktivnosti ostvarenja mjere	Planirani rok provedbe	Rok provedbe mjere				
Razvoj pametnih I održivih rješenja i usluga u turizmu	Kontinuirano	Svibanj 2029.				
Poticanja razvoja poljoprivrede	Kontinuitrano					
Pokroviteljstva i pomoći kulturnim manifestacijama	Kontinuirano					
Pokazatelj rezultata mjere	Polazna vrijednost	Ciljna vrijednost				
	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	
Rast prihoda od turizma u %	5	5	5	5	5	

6. SWOT ANALIZA IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA

U nastavku je prikazana SWOT analiza izazova i razvojnih potreba Općine Lopar na temelju podataka prikupljenih od strane izvođača ovog dokumenta. SWOT analiza se odnosi na sve navedene elemente analize i to: prirodnih potencijala, prostora, infrastrukture, komunalne djelatnosti, društvenih djelatnosti, kulturne baštine, gospodarstva.

SNAGE	SLABOSTI
- Općina bogata prirodnim resursima obradivim poljoprivrednim zemljištem - Dugogodišnja tradicija bavljenja turizmom - Očuvan okoliš - Općina bogata kulturnim dobrima i sakralnim objektima - Organizirani programi predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja - Organizirana primarna zdravstvena zaštita - Suradnja s civilnim sektorom - Izdvajanje proračunskih sredstava za programe socijalne skrbi - Razvijen turizam	- Nizak udio korištenja obnovljivih izvora energije - Iseljavanje obrazovanih i mladih kadrova - Depopulacija i negativan prirodni priraštaj - Nepostojanje tržnice lokalnih proizvoda - Nedostatak smještaja za starije i nemoćne
PRILIKE	PRIJETNJE
- Korištenje prirodnih i kulturnih potencijala u turističke svrhe - Izgradnja i rekonstrukcija lokalnih i nerazvrstanih cesta - Stambeno zbrinjavanje mladih obitelji na području općine - Izgradnja sadržaja za djecu i mlade - Razvoj ruralnog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava - Izgradnja i revitalizacija prostora za razvoj kulturnog turizma - Poticanje razvoja civilnog društva - Dostupnost financijskih sredstava za investiranje u fizičku društvenu infrastrukturu iz različitih EU fondova - Smanjenje socijalne nejednakosti i kulturne isključenosti stanovnika Općine - Digitalizacija javne uprave	- Elementarne nepogode uvjetovane klimatskim promjenama - Zagađenje okoliša zbog jačanja tericijalnih djelatnosti - turizma - Brzi razvoj novih tehnologija i njihovo sporo usvajanje i primjena - Iseljavanje stanovništva - Starenje stanovništva - Odlazak mladih i obrazovanih u gradske sredine - Slaba motiviranost građana za uključivanje projekte javnog interesa

7. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Praćenje i izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je dio procesa strateškog planiranja.

Praćenje provedbe akata strateškog planiranja je proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja.

Izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja je proces pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini lokalne i područne (regionalne) samouprave te široj javnosti o statusu provedbe akata strateškog planiranja.

Praćenje i izvještavanje temelji se na načelima strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

Za provedbu ovoga Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi nadležna je Općina Lopar na čelu sa općinskim načelnikom kao odgovornom osobom. Općina Lopar koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju strateških ciljeva te ispunjenju vizije Općine Lopar. Općinski načelnik imenovati će službenika koji će biti odgovoran za koordinaciju provedbe u suradnji s imenovanim radnim tijelom.

Općinski načelnik je odgovoran za redovno izvještavanje o provedbi Provedbenog programa i uspješnosti zadanih ciljeva. Na godišnjoj osnovi, krajem svake kalendarske godine, a najkasnije do 20. prosinca ukoliko za to postoji potreba revidirat će se Provedbeni program Općine Lopar.

Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Općine Lopar koje Općina Lopar provodi, bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Općine Lopar, www.opcina-Lopar.hr

PRILOZI

PRILOG 1. Tablični prikaz Provedbenog programa Općine Lopar